

Aanspraak kinderopvangtoeslag voor ontheemden uit Oekraïne en burgers met een partner buiten de EU

Impact: beperkt / **middelgroot** / ingrijpend

			
Interactie burgers/bedrijven		x	
Maakbaarheid systemen	x		
Handhaafbaarheid	x		
Fraudebestendigheid			nvt
Complexiteitsgevolgen			x

Risico procesverstoringen: groot / gemiddeld / **klein**

Uitvoeringskosten	incidenteel	structureel
• Dienstverlening	€ 0	€ 0
• Handhaving/toezicht	€ 0	€ 0
• Automatisering	€ 160.000	€ 0

Personele gevolgen: 0 fte incidenteel
0 fte structureel

Invoering mogelijk per: 04 – 03 – 2022

Beslag portfolio: beperkt

Eindoordeel: uitvoerbaar, mits:

- de voorgestelde wijzigingen geprioriteerd worden in het IV-portfolio;
- wordt geaccepteerd dat de arbeidseis niet altijd handhaafbaar is

Beschrijving voorstel/regeling

Voorgesteld wordt ontheemden uit Oekraïne die op grond van de Richtlijn 2001/55/EG tijdelijke bescherming genieten, aanspraak te laten maken op kinderopvangtoeslag (KOT) per 4 maart 2022. In eerste instantie geldt deze maatregel voor 1 jaar na ingang. Deze periode kan tot maximaal drie jaar worden

verlengd. Zodra de tijdelijke bescherming eindigt, vervalt dit artikel op een bij koninklijk besluit bekend te maken tijdstip. Indien noodzakelijk, zal een korte overgangperiode worden toegepast.

Verder wordt voorgesteld om ouders met een partner buiten de EU aanspraak te laten maken op KOT, ook per 4 maart 2022. Deze partner moet daarbij voldoen aan de overige voorwaarden die reeds gelden voor partners die in Nederland of de EU verblijven, zoals de arbeidseis en de inkomenseis.

Interactie burgers/bedrijven

Dat ouders met een partner buiten de EU in staat worden gesteld arbeid met zorg te combineren komt de uitlegbaarheid van de kinderopvangtoeslag ten goede. Wel is het aanleveren van noodzakelijk stukken in een internationale context soms complex voor ouders. Daarnaast is de inwerkingtredingsdatum van 4 maart niet voor de hand liggend. Dit kan leiden tot onduidelijkheid en soms tot terugvorderingen.

Het toeslagenportaal staat maximaal 3 maanden terugwerkende kracht toe bij een aanvraag. Doordat deze regeling met terugwerkende kracht wordt ingevoerd per 4 maart, moeten ouders contact opnemen met Toeslagen om ook per die datum kinderopvangtoeslag aan te vragen. Dit kan complex zijn voor deze ouders en een tijdelijke toename in interactie teweegbrengen.

Naar verwachting is de doelgroep van de maatregelen klein en kan de interactie met bijvoorbeeld de BelastingTelefoon worden opgevangen binnen de bestaande kaders. De bijzondere situatie van Oekraïense ontheemden zorgt voor enige onzekerheid. Deze onzekerheid kan ook een rol spelen bij eventuele beëindiging van de maatregel. Een sterke toename van interactie vormt dan een risico voor de bereikbaarheid en de dienstverlening van Toeslagen.

Communicatie vindt plaats via de reguliere kanalen. Voor specifiek de ontheemden uit Oekraïne verloopt dit voor een groot deel via gemeentelijke steunpunten. Dit gaat buiten Toeslagen om. Dat alleen voor Oekraïners een uitzondering bestaat voor het recht op KOT kan als onrechtvaardig worden opgevat en moeilijk uit te leggen zijn aan ontheemden uit andere landen.

Maakbaarheid systemen

Gezien het volle portfolio kunnen de noodzakelijke systeemaanpassingen alleen tijdig worden gerealiseerd door de maatregel te prioriteren in het portfolio. Dit betekent dat andere zaken vertraging oplopen.

Handhaafbaarheid

Ontheemden uit Oekraïne die KOT aanvragen zijn te identificeren met een speciale verblijfscode in de basisregistratie personen (BRP). Op basis hiervan is maatregel goed handhaafbaar. Handhaving is daarnaast afhankelijk van de tijdigheid (en correctheid) van de gegevensregistratie in de BRP.

Het ophalen van de juiste gegevens om het recht vast te stellen kan in situaties met een partner buiten de EU lastig en tijdrovend zijn, met name als inkomensgegevens van de partner niet worden geleverd. Daarnaast kan Toeslagen niet altijd bepalen of een partner in het buitenland aan de arbeidseis voldoet.

Fraudebestendigheid

Niet van toepassing

Complexiteitsgevolgen

De maatregel is complexiteit verhogend doordat een uitzonderingsgroep wordt toegevoegd en de ingangsdatum van 4 maart niet goed aansluit op de jaarsystematiek van Toeslagen. Binnen één toeslagjaar moeten twee regelingen worden toegepast.

Daar staat tegenover dat voor het recht op KOT geen woonlandcontrole voor de partner meer hoeft te worden uitgevoerd.

Risico procesverstoringen

Het risico op procesverstoringen is klein

Uitvoeringskosten

De incidentele automatiseringskosten bedragen € 160.000. Er zijn geen structurele kosten

Personele gevolgen

Er zijn geen personele gevolgen.

Invoeringsmoment

Invoering is mogelijk per: 4 maart 2022.

Eindoordeel

Het voorstel is uitvoerbaar, mits wordt geaccepteerd dat de arbeidseis niet altijd handhaafbaar is.